

Motion till riksdagen 2023/24:1562

av **Mattias Vepsä (S)**

Ett nationellt lyft för en organiserad rastverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett nationellt lyft för organiserad rastverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En rörelse har de senaste åren vuxit fram runt om i Sverige. Den handlar om organiserad och planerad rastverksamhet för barn och unga i våra skolor. Jag har tillsammans med flera kollegor de senaste åren träffat många goda företrädare lokalt, men det saknas fortfarande ett samlat stöd.

Skolans verksamhet regleras i skollagen och i läroplanen. Med tydliga satsningar för fler lärare och vuxen personal som fritidspedagoger, förskollärare, lärarassistenter samt satsningar på skolhälsan och ökade resurser för mer likvärdighet går utvecklingen nu åt rätt håll.

Flera undersökningar om hälsa bland barn pekar på att barnen blir allt mer stillasittande. Den psykiska ohälsan bland unga har vuxit dramatiskt de senaste tio åren. Vi vet också att många unga upplever stress i skolan, och svenska skolbarn rör sig i för liten utsträckning.

Trots att den socialdemokratiskt ledda regeringens skolsatsning gjorde att kunskapsresultaten utvecklats i rätt riktning måste nu mer göras för att skapa en trygg och hälsosam skolmiljö för alla.

Jag vill därför peka på en del av skoldagen som kan ytterligare bidra till att skapa en skola där alla barn och unga trivs bättre och som kan öka folkhälsan: rasterna. I genomsnitt har barnen rast i en timme varje dag. Det handlar om 1/5 av skoldagen i lägre årskurser.

De senaste åren har många skolor, ofta genom enskilda eldsjälares insatser, utvecklat organiserad rastverksamhet. I Stockholm har ett nätverk i kommunen existerat sedan 2017 och sakta växer kunskapen om vikten av bättre planerad rastverksamhet fram.

I möten och samtal med pedagoger och nätverksansvariga som jobbar med detta visar det sig att många lärare kan vittna om lugnare lektioner då man under de aktiva rasterna minskar kränkningar, mobbning och kan reda ut eventuella underliggande konflikter direkt på skolgården. Detta gör att läraren kan komma igång med lektionerna snabbare istället för att reda ut konflikter som startat under rasten.

För många elever kan planerad rastverksamhet göra att man blir säkrare och tryggare under rasten för att man alltid vet vad som händer och att det alltid finns aktiviteter att delta i.

Som vi inledningsvis skrev finns det redan idag nätverk bland skolor och rastansvariga. Det finns grupper i sociala medier där diskussionerna frodas, och bland några huvudmän finns ett stort intresse.

Men det saknas fortfarande en samlad bild, kunskap om vad organiserad rastverksamhet innebär och det saknas en samordning på nationell nivå för att kunna sprida och utveckla kunskaperna.

Några utgångspunkter för vad ett samlat organiserat rastarbete skulle kunna vara är följande:

- Nationell rastsamordnare utses.
- Nationell satsning för att sprida goda exempel vid Skolverket.
- Resurser riktade mot kommunala huvudmän för att jobba med planerad rastverksamhet avsätts vid Skolverket.
- Forskningsmedel avsätts för att öka kunskapen om planerad rastverksamhet.

Mot bakgrund av detta bör riksdagen tillkännage för regeringen att överväga ett nationellt lyft för en organiserad rastverksamhet.

Mattias Vepsä (S)